20/04/2020

Τι είναι η Διακαινήσιμος Εβδομάδα;

/ Ορθόδοξες Προβολές

Με την ονομασία Διακαινήσιμος ή Διακαινήσιμος εβδομάδα, ή Εβδομάδα Διακαινησίμου (επίσημα: Διακαινήσιμος εβδομάς), ονομάζεται κατά το Χριστιανικό εορτολόγιο η εβδομάδα που αρχίζει από την Κυριακή του Πάσχα και λήγει την αμέσως επόμενη, την Κυριακή του Θωμά.

Η ονομασία της οφείλεται στο γεγονός ότι κατά τη νύχτα του Μεγάλου Σαββάτου προς Κυριακή του Πάσχα βαπτιζόταν ομαδικά οι κατηχούμενοι οπότε και άρχιζε η πνευματική ανακαίνιση τους. Σε ένδειξη αυτής της ανακαίνισης και ταυτόχρονα αναγέννησης και «πνευματικής καθαρότητας οι νεοβαπτισμένοι έφεραν καθ΄ όλην αυτή την εβδομάδα λευκά ενδύματα, εξ ου και αποκαλούμενη «λευκή εβδομάδα». Ο Αυγουστίνος χαρακτηρίζει επίσης την ίδια εβδομάδα ως «οκτώ ημέρες των νεοφύτων» (ή νεοβαπτισθέντων ή και νεοφωτίστων).

Κατά την Διακαινήσιμο εβδομάδα επιτρέπεται η κατάλυση πάντων, ενώ κατά τους παλαιότερους χρόνους ολόκληρη η εβδομάδα αυτή χαρακτηριζόταν αργία από κάθε εργασία (κανόνας Νικηφόρου του ομολογητού). Οι επτά ημέρες της «Διακαινησίμου εβδομάδας» θεωρούνται ως «μία» ημέρα», όπως η Κυριακή του Πάσχα.

Για το λόγο αυτό, σύμφωνα και με το τυπικό της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας

(Μ.Χ.Ε Τυπικό Γ. Βιολάκη σ. 390), καθ’ όλη τη Διακαινήσιμο εβδομάδα ο Ιερέας τελεί όλες τις ακολουθίες (και πρωινές και Εσπερινές) με άπασαν την ιερατική του στολή.

Οι πιστοί σύμφωνα με τον 66ο Κανόνα της Έκτης Οικουμενικής Συνόδου, πρέπει να τη γιορτάζουν με πνευματική ευφροσύνη, δηλαδή ψάλλοντας ψαλμούς και ύμνους, όχι με χορούς και διασκεδάσεις, συμμετέχοντας όλη την εβδομάδα στη λατρεία της Εκκλησίας, κοινωνώντας καθημερινά, ακόμα και αν την προηγουμένη ημέρα έφαγαν αρτύσιμα φαγητά, συνανιστάμενοι με τον Αναστημένο Κύριο.

Κατά τη διακαινήσιμη εβδομάδα τρώμε κρέας και την Τετάρτη και την Παρασκευή. Ο πένθιμος χαρακτήρας της νηστείας δεν έχει θέση στο γεγονός της Αναστάσεως του Χριστού.

«Κατά δε την εβδομάδα της «Διακαινησίμου» ακινδύνως κρεωφαγήσομεν (να τρώμε κρέας) κατά την αυτής Τετράδα και Παρασκευήν• ως μία γαρ λογίζεται Κυριώνυμος το επταήμερον τούτο διάστημα».

Ειδικότερα στη Κωνσταντινούπολη η Διακαινήσιμος εβδομάδα εορτάζονταν με ιδιαίτερη λαμπρότητα και μεγαλοπρέπεια. Ο Αυτοκράτορας καλούσε του νεοφώτιστους καθώς και πτωχούς σε πλούσιο γεύμα, ενώ κατά την ημέρα Πέμπτη της Διακαινησίμου δέχονταν τον κλήρο προσφέροντας τιμητικό γεύμα στον Πατριάρχη και στους περί αυτόν. Πολλά όμως και πλούσια δώρα διένειμαν οι Αυτοκράτορες και σε επίσημες επισκέψεις που διενεργούσαν αυτή την εβδομάδα. Ακόμη απέλυαν από τις φυλακές κατάδικους για ελαφρά εγκλήματα.

Στην αρχαία εκκλησία η διακαινήσιμος εβδομάδα ήταν η πρώτη του Εκκλησιαστικού έτους, που αρχή του θεωρείτο η Κυριακή του Πάσχα.

Κάθε ημέρα της Διακαινησίμου χαρακτηρίζεται ομοίως, π.χ. Δευτέρα της Διακαινησίμου, Τρίτη της Διακαινησίμου… Σάββατο της Διακαινησίμου εκτός της τελευταίας που λέγεται Κυριακή του Θωμά.

Η Εκκλησία έχει επίσης καθιερώσει κατ΄ έτος την ημέρα Τρίτη της Διακαινησίμου να εορτάζεται η μνήμη των Αγίων Ραφαήλ, Νικολάου και Ειρήνης των εν Λέσβω, την Παρασκευή της Διακαινησίμου να εορτάζεται η Ζωοδόχος Πηγή και το Σάββατο της Διακαινησίμου να τιμά τους Αγίους Κολλυβάδες Πατέρες.

Από τη Διακαινήσιμο εβδομάδα αρχίζει ν΄ αναγιγνώσκεται στις εκκλησίες το κατά Ιωάννην Ευαγγέλιον.